

Informacja o stanie bezpieczeństwa

na terenie Gminy Szczuczyn oraz określenie istotnych zagrożeń pożarowych.

Na podstawie § 6 ust. 1 i 2, Statutu Ochotniczej Straży Pożarnej w Szczuczynie składam, celem rozpatrzenia, niniejszą informację.

Informacja o stanie bezpieczeństwa w zakresie ochrony przeciwpożarowej na terenie Gminy Szczuczyn sporządzana jest od lat w jednolitym układzie, co pozwala na dokonywanie porównań i śledzenie zmian zachodzących w tej dziedzinie życia publicznego.

Ocena zagrożeń na terenie gminy Szczuczyn

1. Powódzie i lokalne podtopienia.
2. Huragany, silne wiatry.
3. Pożary.
4. Awarie chemiczne – ekologiczne.
5. Wypadki drogowe.
6. Awarie i katastrofy budowlane.
7. Zagrożenie epidemiczne i epizootyczne.

1. Powódzie i lokalne podtopienia

Występujące na terenie gminy Szczuczyn zagrożenie powodziowe ma charakter powodzi roztopowych i opadowych. Związane jest to przede wszystkim z okresowym przyborem wód w wyniku topnienia pokrywy śnieżnej zalegającej na polach i łąkach obszarów rolniczych oraz spowodowanych obfitymi i długotrwałymi opadami atmosferycznymi. Prowadzi to do występowania miejscowych podtopień. Dotyczą one przede wszystkim terenów, gdzie spływająca z okolicznych pól woda na skutek różnicy poziomów terenu zalewa najniżej położone budynki i ulice.

2. Huragany, silne wiatry

Zagrożenia spowodowane nagłym przejściem frontów atmosferycznych mogą wystąpić na terenie całej gminy. Powyższe zagrożenie występuje w wymiarze lokalnym.

3. Pożary

Niebezpieczeństwo pożarowe w gminie Szczuczyn stwarzają indywidualne gospodarstwa rolne, budynki mieszkalne, obszary upraw rolnych, obszary leśne a także obiekty użyteczności publicznej oraz obiekty przemysłowe.

Zagrożenie pożarowe jest bardzo zróżnicowane. W większości miejscowości charakteryzują się znaczącą ilością zabudowy zwartej. Konstrukcja budynków i ich pokrycie ulegają ciągłym zmianom z racji ich modernizacji i przebudowy. Kilka obiektów kwalifikuje się do kategorii zagrożenia ludzi. Jest to umowne pojęcie określające stopień niebezpieczeństwa pod względem użytkowania lub możliwości ewakuacji ludzi przebywających w budynkach mieszkalnych, budynkach zamieszkania zbiorowego oraz budynkach użyteczności publicznej. Są to przede wszystkim stacje paliw. Następną grupą zagrożonych obiektów są obiekty użyteczności publicznej. Biorąc pod uwagę ilość osób przebywających w obiekcie i warunki techniczno – budowlane budynku, do najbardziej niebezpiecznych zaliczyć należy Zakład Opiekuńczo-Leczniczy w Szczuczynie (zakład dysponuje 50 miejscami). W przypadku powstania pożaru utrudniona może być ewakuacja, z racji prowadzenia linii i działań gaśniczych po drogach ewakuacyjnych, dużego zadymienia i możliwości szybkiego rozprzestrzeniania się pożaru.

Najczęściej spotykanymi przyczynami pożarów jest ludzka nieostrożność. Objawia się ona drastycznym lekceważeniem podstawowych zasad bezpieczeństwa oraz świadomym łamaniem przepisów przeciwpożarowych. Powszechne jest nieprzestrzeganie zakazu wypalania traw, lekceważenie zagrożeń związanych z używaniem oraz przechowywaniem zbiorników gazu płynnego, co w przypadku nieszczelności butli lub instalacji stwarza pewnego rodzaju zagrożenia. Aby ich uniknąć, nie należy przechowywać butli oraz używać urządzeń zasilanych gazem płynnym w pomieszczeniach zlokalizowanych poniżej poziomu gruntu, w kotłowniach, hydroforniach i węzłach cieplnych lub w pomieszczeniach mających niewentylowane zagłębienia w podłodze lub w których umieszczono pod posadzką kanały kablowe, studzienki itp. Z podobnych względów zabronione jest napełnianie butli gazem płynnym na stacjach paliw, stacjach gazu płynnego i w innych obiektach nieprzeznaczonych do tego celu. Drugą pod względem częstotliwości przyczyną występowania pożarów są wady i nieprawidłowa eksploatacja urządzeń elektrycznych, objawiająca się nadmiernym obciążaniem obwodów zasilających, eksploataowaniem urządzeń niesprawnych technicznie, zwłaszcza z uszkodzonymi kablami i wtykami zasilającymi oraz używanie elektrycznych, przenośnych urządzeń grzewczych w sposób niezgodny z przeznaczeniem i określonymi przez producenta zasadami użytkowania. Zaobserwowano również wzrost liczby pożarów przewodów kominowych i nielegalnych wysypisk śmieci.

W ramach ćwiczeń organizowanych przez KP PSP w Grajewie rozpoznawane są potencjalne zagrożenia pożarowe oraz możliwości prowadzenia działań ratowniczo-gaśniczych na terenie nowo powstałych obiektów przemysłowych.

Wykaz obiektów zobligowanych do praktycznego sprawdzenia organizacji oraz warunków ewakuacji w budynku

- 1 Zespół Szkolno-Przedszkolny ul. Kilińskiego 42, 19-230 Szczuczyn
- 2 Zespół Szkół w Nieckowie, Nieckowo 19-230 Szczuczyn
- 3 ZSZ w Szczuczynie ul. Szczuki 1, 19-230 Szczuczyn
- 4 Zakład Opiekuńczo-Lecznicy ul. Szpitalna 1, 19-230 Szczuczyn
- 5 Szkoła Podstawowa w Niedźwiadnej

4. Awarie chemiczne – ekologiczne

Zagrożenia ekologiczne stanowi transport ładunków niebezpiecznych szlakami komunikacyjnymi. W wyniku takiej awarii może nastąpić skażenie wody, gleby lub powietrza o niewielkim zasięgu terytorialnym obejmującym również teren sąsiedniej gminy. Mogą to jednak być skażenia trudne do rozpoznania i zneutralizowania ze względu na dużą różnorodność materiałów przewożonych przez teren gminy / ruch tranzytowy /. Dodatkowym zagrożeniem szybkiego rozprzestrzeniania się skażeń może być miejsce katastrofy w pobliżu przepływającej rzeki Wissa, która znajduje się przy drodze S 61. Zakłady, które mogą stworzyć zagrożenie dla środowiska to także stacje paliw.

W wyniku rozpoznania, przeprowadzonego podczas ćwiczeń, na nowo powstałych obiektach przemysłowych nie zidentyfikowano potencjalnego zagrożenia awariami chemiczno – ekologicznymi

5. Wypadki drogowe

Główne przyczyny wypadków to:

- niedostosowanie prędkości do warunków ruchu;
- nieustąpienie pierwszeństwa przejazdu;
- nieustąpienie pierwszeństwa pieszemu na przejściu;
- niezachowanie bezpiecznej odległości między pojazdami;
- nieprawidłowe wyprzedzanie.

6. Awarie i katastrofy budowlane

Gmina Szczuczyn z uwagi na rozwój gospodarczy posiada w chwili obecnej coraz bardziej rozbudowaną infrastrukturę techniczną. Na terenach inwestycyjnych powstają nowe zakłady które w

sposób znaczący mogą wpłynąć na ocenę bezpieczeństwa pożarowego. Mogą wystąpić zdarzenia stwarzające zagrożenie dla ludzi, mienia i środowiska wymagające prowadzenia akcji ratowniczych kwalifikowanych jako ratownictwo techniczne.

Budowlany sprzęt specjalistyczny powinien być dostępny w ramach porozumienia podpisanego z firmami i zakładami z terenu gminy, w zakresie pomocy do usuwania skutków nadzwyczajnych zagrożeń.

7. Zagrożenie epidemiczne i epizootyczne

a) Pryszczycza

Przypadków tej choroby nie stwierdzono u zwierząt na terenie Polski – poinformowało Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi (info. z dn.12.04.2025). Według danych resortu rolnictwa badaniom pod kątem pryszczycy zostało poddanych 278 dzików i 80 jeleniowatych w powiatach położonych na granicy z Brandenburgią. Wszystkie wyniki badań były ujemne.

Pryszczycza – co podlega kontroli?

W związku ze zwiększonym w okresie przedświątecznym ruchem granicznym wszystkie transporty pojazdów przewożących przez południową granicę Polski żywe zwierzęta parzystokopytne, w tym bydło, owce, kozy i świnie, a także produkty pochodzenia zwierzęcego uzyskane z tych zwierząt. Kontroli podlegają też produkty pochodzenia zwierzęcego, między innymi karmę dla zwierząt domowych, obornik, słomę i siano. Transporty są kontrolowane, a pojazdy dezynfekowane. Sytuacja jest na bieżąco monitorowana przez Inspekcję Weterynaryjną.

b) Ptasia grypa

Wirus ptasiej grypy wykazuje bardzo szybką zdolność mutacji. Istnieje możliwość, że przystosuje się do zakażenia ludzi i wywoła poważniejsze objawy chorobowe. Wirus grypy ptaków AH5N1 już od ubiegłego roku wykazuje zdolność do przekraczania barier i infekowania różnych gatunków ssaków. Osoby pracujące ze zwierzętami są najbardziej narażone na zakażenie wirusem ptasiej grypy. W celu ochrony powinny stosować środki takie jak maseczki i okulary ochronne, ponieważ wirus przenosi się zarówno drogą oddechową, jak i pośrednią, np. poprzez dotykание zanieczyszczonych wydzielinami powierzchni.

Dotychczas nie odnotowano przypadków transmisji tego wirusa pomiędzy ludźmi.

c) Afrykański pomór świń (ASF)

Brak aktualnych informacji o występowaniu choroby w powiecie grajewskim (obszar objęty ograniczeniami II).

W celu uniknięcia zagrożenia należy bezwzględnie przestrzegać zasad bioasekuracji, gdyż tylko to może uchronić gospodarstwo przed wniknięciem wirusa do stada:

- utrzymywać świnie w odrębnych, zamykanych pomieszczeniach;
- karmić paszą zabezpieczoną przed dostępem zwierząt wolno żyjących i domowych;
- stosować odzież ochronną oraz osobne obuwie do wyłącznego użycia w chlewni;
- czyścić i dezynfekować narzędzia i sprzęt wykorzystywany do obsługi świń;
- przestrzegać zakazu wstępu osób postronnych do gospodarstwa;
- zabezpieczyć budynki gospodarskie przed dostępem zwierząt domowych i dzikich;

Afrykański pomór Świń należy do chorób zakaźnych zwierząt zwalczanych z urzędu i jest wymieniony w załączniku nr 2 poz. 12 do ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (Dz.U. z 2023 r, poz. 1075 ze zm.).

Należy obserwować stan zdrowia świń, a o wszelkich niepokojących objawach natychmiast powiadomić lekarza weterynarii.

Wszystkie informacje na temat ASF znajdują się na stronie Głównego Inspektoratu Weterynarii:

<https://www.wetgiw.gov.pl/nadzor-weterynaryjny/afrykanski-pomor-swini>

Warunki prowadzenia działań ratowniczo-gaśniczych

System zaopatrzenia wodnego do celów ratowniczo-gaśniczych opiera się na sieci hydrantowej, brak jest punktów czerpania wody przy naturalnych zbiornikach wodnych (rzeka Wissa). Doraźne kontrole sieci hydrantowej wykazują jej nie najlepszy stan techniczny (zasypane zasuwę zaworów, uszkodzone nasady).

Most na rz. Wissie w m.Balcer o drewnianej konstrukcji stanowi przeszkodę dla ciężkich samochodów ratowniczych, ze względu na swoją nośność 15 ton.

SIŁY I ŚRODKI

Na terenie Gminy Szczuczyn funkcjonuje 7 jednostek ratowniczo-gaśniczych:

1. OSP Szczuczyn dysponuje 3 samochodami ratowniczymi:
 - lekkim GLM (Volkswagen Tran. rok produkcji - 1994),
 - średnim GBA-Rt 3/2,5 (Volvo rok produkcji 2020),
 - ciężkim GCBA 5/32 (Mercedes AXOR rok produkcji – 2012).
2. OSP Niedźwiadna
 - Mercedes Benz VITO (rok produkcji – 1998)

- GLBA (rok produkcji – 2014)

3. OSP Bęćkowo

- lekkim GLBA (rok produkcji – 2015)

4. OSP Niećkowo

- średnim GBA 2/20 (Mercedes rok produkcji – 1999)

5. OSP Bzury

- lekkim SLRT (IVECO)

6. OSP Brzeźno

- lekkim SLRT IVECO

7. OSP Danowo- brak pojazdu

Jednostki te, poza podstawową działalnością ratowniczo-gaśniczą, utrzymują stałą gotowość bojową do prowadzenia działań na potrzeby całego powiatu, a w szczególnych okolicznościach także na terenie kraju. Funkcjonowanie tych jednostek jest kosztowne ze względu na konieczność zapewnienia specjalistycznego wyposażenia i przeszkolenia, w związku z czym niezbędne jest poszukiwanie źródeł dodatkowego finansowania ich działalności.

STATYSTYKA

W 2024 roku odnotowano wzrost liczby zdarzeń w skali całego obszaru chronionego tj. miasta Szczuczyna oraz powiatu grajewskiego. W 2024 roku podejmowaliśmy działania przy 76 zdarzeniach, natomiast w 2023 roku było 56 zdarzeń, co stanowi wzrost o ok. 26 %.

W roku 2024 OSP Szczuczyn ogółem brała udział w 76 akcjach (rok 2023 – 56 akcji, wzrost o 20) z czego:

- 28 pożary (2023 – 17, wzrost o 11),
- 44 likwidacje miejscowych zagrożeń (2023 – 35, wzrost o 9),
- 4 alarm fałszywy (2023 – 4).

Liczba wyjazdów poza teren gminy 3, dokąd: S61 Dybowo (MZ), Wąsosz (MZ), Boczki Świdrowo (MZ).

W roku 2024 w wyniku zdarzeń śmierć poniosła 1 osoba, natomiast 14 zostało rannych (w tym 3 dzieci).

Wyjazdy jednostek OSP z terenu gminy Szczuczyn w 2024r.:

- OSP Niedźwiadna - 4(MZ), 3 (P),
- OSP Brzeźno – 1(MZ), 1 (P),
- OSP Niećkowo - 2(P), 1 (MZ),
- OSP Bęćkowo - 2(P), 4 (MZ).

Na dzień 13.04.2025 r. odnotowano w OSP Szczuczyn 30 wyjazdy:

- 7 pożary(P),
- 10 likwidacje miejscowego zagrożenia(MZ),
- 1 alarm fałszywy (AF),

W wyniku zdarzeń śmierć poniosła 1 osoba, natomiast 5 zostało rannych.

Wyjazdy jednostek OSP z terenu gminy Szczuczyn:

- OSP Niedźwiadna – 1(P), 1(MZ),
- OSP Niećkowo - 1(P),
- OSP Bęćkowo – 1(MZ).

Analizując przyczyny zdarzeń należy dostrzec stale utrzymujące się niepokojące zjawisko nieostrożności osób dorosłych przy posługiwaniu się ogniem otwartym, nieostrożność osób w innych przypadkach niż posługiwanie się ogniem otwartym, wady instalacji i urządzeń elektrycznych, wady środków transportu oraz nieprawidłowa eksploatacja urządzeń grzewczych na paliwo stałe.

Drugą grupą naszych interwencji są tzw. miejscowe zagrożenia, w definicji których mieszczą się wszystkie inne interwencje Straży Pożarnej niezwiązane z gaszeniem pożarów, takie jak: wypadki komunikacyjne, skutki oddziaływania sił natury (podtopienia, wichury itp.), zagrożenia chemiczne i ekologiczne itp.

U S T A W A z dnia 5 grudnia 2024 r. o ochronie ludności i obronie cywilnej określa ochotnicze straże pożarne jako podmiot ochrony ludności. Z chwilą wprowadzenia stanu wojennego i w czasie wojny podmioty ochrony ludności stają się podmiotami obrony cywilnej. Stawia to przed nami nowe wyzwania, na które musimy być przygotowani. Prowadzimy kontynuację uzupełniania naszego wyposażenia w sprzęt specjalistyczny niezbędny do podejmowania wyzwań stawianych przez coraz szersze spektrum zagrożeń. Pozycje sprzętowe, które od lat pozyskujemy, wykorzystujemy w codziennej pracy w czasie akcji ratowniczo-gaśniczych. Przeprowadzona analiza rzeczywistego zapotrzebowania doprowadziła do określenia potrzeb w kontekście występujących zagrożeń, zarówno tych pojawiających się z dużą częstotliwością, jak i możliwych do wystąpienia ze względu na specyfikę terenu działania.

Wyrażam nadzieję, że efekty naszej pracy i starań o poprawę bezpieczeństwa pożarowego będą miały odzwierciedlenie w poczuciu bezpieczeństwa obywateli Gminy Szczuczyn. Liczę także na dostrzeganie ważnych społecznie problemów z zakresu bezpieczeństwa obywateli oraz otwartość na podejmowanie wspólnych inicjatyw w tej dziedzinie.

PREZES
Ochotniczej Straży Pożarnej
w Szczuczynie
Robert Lechowski

